RÄÄKKYLÄN KUNTA
KAAVOITUSKATSAUS 2026

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaavoituskatsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Rääkkylän kunnassa vireillä olevista kaavoista tiedottaminen tapahtuu joka vuosi laadittavassa kaavoituskatsauksessa. Kaavoituskatsauksen tarkoituksena on laajentaa kuntalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia kaavoitukseen siten, että kuntalaisilla on niin halutessaan mahdollisuus saada keskitetysti tietoa siitä, millaiset kaavoitusasiat heitä paraikaa ja lähitulevaisuudessa koskevat.

Kunnan alueidenkäytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella.

Rakennusjärjestys
Rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa ja muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista, rakennuksen sopeuttamista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennusta pienempiä rakennuskohteita, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin.

Rääkkylän kunnan nykyinen ja uuden rakentamislain mukainen rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 26.5.2025 § 16 ja se on tullut voimaan 1.6.2025.

KAAVOITUS

Kaavoitus on alueidenkäytön ja rakentamisen sääntelyä, jolla päätetään eri toimintojen, kuten asumisen ja työpaikkojen, sijoittuminen kunnan alueelle. Kaavoitus on osa maankäytön suunnittelua.

Rääkkylässä kunnanhallitus vastaa maankäyttö- ja kaavoituspolitiikasta sekä rakentamista ohjaavien kaavojen suunnittelusta ja laatimisesta. Kunta järjestää tarvitsemansa kaavoittajapalvelut ostopalveluina ulkopuolisilta suunnittelijoilta.

Yleiskaavat

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Sen tehtävänä on yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittamisen yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen. Yleiskaavoituksella ratkaistaan tavoitellun kehityksen periaatteet ja yleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laatimista.

Rääkkylän kunnassa on voimassa 1 oikeusvaikutteinen ja 2 oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa. Oikeusvaikutteisella yleiskaavalla tarkoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti laadittua yleiskaavaa, jonka kunta on hyväksynyt 1.1.2000 jälkeen.

- Piimälahden osayleiskaava (oikeusvaikutukseton)
- Paksuniemen osayleiskaava (oikeusvaikutukseton)
- Vuoniemen osayleiskaava (oikeusvaikutteinen)

Asemakaava
Asemakaavassa määritellään alueen tuleva käyttö: mitä säilytetään, mitä saa rakentaa, mihin ja millä tavalla. Kaavassa osoitetaan esimerkiksi rakennusten sijainti, koko ja käyttötarkoitus.

Rääkkylän kunnassa on voimassa kirkonkylän taajaman ja Vänskänniemen alueen kattava asemakaava.

Ranta-asemakaavat
Alueidenkäyttölain mukaan rannoille ei saa rakentaa ilman asemakaavaa tai rakentamisen ohjaamiseen tarkoitettua yleiskaavaa. Jos kaavaa ei ole, rakentamiseen tarvitaan poikkeamispäätös. Rääkkylässä suurin osa rannoista on kaavoittamattomia.

Ranta-asemakaava, joka aikaisemmin tunnettiin nimellä rantakaava, on yksityiskohtainen suunnitelma alueen maankäytöstä ja rakentamisen järjestämisestä. Ranta-asemakaava on ainoa kaava, jonka myös maanomistaja voi laatia. Ranta-asemakaava laaditaan usein loma-asutuksen järjestämiseksi ranta-alueella.

Rääkkylän kunnassa on voimassa seuraavat ranta-asemakaavat:

- Erolan ranta-asemakaava ja Erolan tilan ranta-asemakaavan muutos
- Hernevaaran rantakaava ja Leskinen nimistä saarta koskeva ranta-asemakaavan muutos
- Hiekkala-Särkilahti rantakaava
- Kaivannon ranta-asemakaava
- Kalliolan ranta-asemakaava
- Lottaniemen rantakaava
- Mattilan rantakaava
- Niemelän rantakaava
- Niemisen kärjen ranta-asemakaava

- Oinaaniemen ranta-asemakaava
- Paksuniemen (Sintsi) rantakaava
- Piranniemen rantakaava
- Selänteen rantakaava
- Tiilitehtaan rantakaava
- Ukonlahden ranta-asemakaava

VIREILLÄ OLEVAT KAAVAT

Tällä hetkellä Rääkkylän kunnan alueella ei ole kaavoja vireillä eikä uusia kaavoja ole tiedossa.

MUUT KAAVAT

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040
Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 on ollut voimassa 23.11.2020 alkaen ja saanut lainvoiman 8.7.2021.

Kokonaismaakuntakaava kumosi kaikki voimassa olevat entiset maakuntakaavat eli neljä vaihemaakuntakaavaa. Ainoastaan kolmannen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueet jätettiin edelleen voimaan osaksi maakuntakaavaa 2040. Kyseessä on siis Pohjois-Karjalan (lukuun ottamatta Heinäveden aluetta) kattava ja kaikki keskeiset maankäytön teemat käsittävä kokonaismaakuntakaava.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1. vaihe
Pohjois-Karjalan maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1. vaiheen kokouksessaan 13.6.2022.

Hyväksymispäätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksensä 20.9.2023. Päätöksessä maakuntakaavasta kumottiin kuusi (6) kappaletta turvetuotantoon soveltuvia alueita (tu), muilta osin valitus hylättiin. Maakuntaliitto ei valittanut hallinto-oikeuden päätöksestä, mutta siitä haettiin valituslupaa / valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus antoi päätöksensä asiassa 15.5.2024, jossa se hylkäsi valituslupahakemuksen. Tältä osin kaavan lainvoimaisuus on nyt kokonaisuutena ratkaistu.

Lainvoimaisessa maakuntakaavassa osoitetaan EO/tu -merkinnällä jo tuotannossa olevat tai tuotantoon luvitetut turvetuotantoalueet (2 995 ha). Uutena osoitetaan 26 tuotantopotentiaalista suota (ha) turvetuotantoon soveltuvan osa-aluealuerajauksen (tu) sisäpuolelle (ha). Lisäksi kaavassa osoitetaan 26 luonnonsuojelullisesti arvokasta suota (4 372 ha) luonnonsuojelualuetta osoittavalla merkinnällä (SL). Rakennetun kulttuuriympäristön osalta kaavassa osoitetaan 326 kohdetta ja 22 aluetta maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä osoittavalla merkinnällä (ma/km). Merkintä sisältää 95 uutta kohdetta ja kuusi uutta aluetta.

Kaavan saatua lainvoiman, kumotaan Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 turvetuotannon osalta sekä maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Luonnonsuojelualueita ei kumota vaan kaavaan osoitettavat soidensuojelualueet täydentävät voimassa olevaa suojelualueverkostoa.

Vaihemaakuntakaavasta käytetään nimeä Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1. vaihe, koska se täydentää hyväksyttyä Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 -kaava

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe
Pohjois-Karjalan maakuntahallitus on 29.9. päättänyt kuuluttaa maakuntakaavan 2.vaiheen tulemaan voimaan valituksista huolimatta alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti. Samalla maakuntahallitus antoi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle lausunnot maakuntavaltuuston tekemästä kaavan hyväksymispäätöksestä (9.6.2025) jätettyihin kolmeen valitukseen.

Valitukset kohdentuvat erityisesti kuuteen tuulivoima-alueeseen Juuan kunnan länsiosissa sekä yhteen tuulivoimala-alueeseen Lieksan Maksimonvaarassa.

2. vaihemaakuntakaavassa käsitellään muun muassa maakunnan sähkönsiirtoverkostoa, uusiutuvan energian (erityisesti tuulivoima ja aurinkoenergia) tuotantoa ja niiden maankäytöllisiä tarpeita sekä maisema-alueita ja pohjavesialueita. Voimassa olevassa Pohjois-Karjalan kokonaismaakuntakaavassa on jätetty voimaan vanhat tuulivoimatuotannon alueet, jotka edellyttävät nyt läpikäymistä ja päivitystä.

Vaihekaavan tavoitteena on vastata Pohjois-Karjalan maankäytön tulevien vuosien haasteeseen erityisesti puhtaan uusiutuvan energian tuotannon, käytön ja jakelun edistämiseksi sekä maisema- ja pohjavesialueiden saattamiseksi ajan tasalle.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, Heinäveden osa-alue
Heinäveden maankäytön kysymyksiä tarkasteleva Heinäveden osa-aluemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 4.12.2023. Hyväksymispäätöksen myötä kumotaan Heinäveden kunnan alueelta voimassa olevat Etelä-Savon maakuntakaavat ja ainoa voimaan jäävä maakuntakaava Heinävedellä on tämä osa-aluemaakuntakaava.

Aikaisemmin kaavasta käytettiin nimitystä “2.vaihekaava”, mutta nimi on vaihdettu kuvaavammaksi “Heinäveden osa-aluemaakuntakaavaksi”. Osa-aluemaakuntakaavassa yhteensovitettiin ja yhtenäistettiin Heinäveden aluetta koskevat Etelä-Savon maakuntakaavamerkinnät osaksi Pohjois-Karjalan maakuntakaavaa 2040.